

Yevgeniy Borodin, Anna Ostriкова

Dnipro University of Technology (Dnipro, Ukraine)

Modern Mechanisms of Formation of Youth Structures in Local Self-Government Bodies of Territorial Communities

The relevance of the study is due to the fact that the decentralization process has raised the issue of creating local governments in local communities on youth issues. Prior to the process of unification of territorial communities, there was a situation when youth structures of local councils were created in cities of regional significance and regional centers. The district division until 2020 provided that the implementation of state youth policy in other territorial communities was carried out through the activities of the structural unit of the district state administration responsible for youth.

The aim of the study is to determine the main mechanisms of formation of youth structures in local governments of territorial communities based on the analysis of the existing legal framework in Ukraine. The methodological basis of the study was the analysis of legal documents of the legislative framework of youth policy in Ukraine in terms of the effectiveness of public administration in this area.

Conclusions. According to the results of the study, a number of proposals were proposed to improve the mechanisms of youth structures in local governments of territorial communities, which are related to the need to introduce national mechanisms of local governments to establish structural units for youth and youth councils to ensure their sustainability. logistical, financial and information support. An important element of such a mechanism should be the dissemination of "best practices" in the activities of able-bodied local government units on youth policy.

Keywords: youth policy, youth council, decentralization, territorial community, local self-government in Ukraine

Євгеній Бородин, Анна Острікова

Національний технічний університет «Дніпровська політехніка» (Дніпро, Україна)

Сучасні механізми формування молодіжних структур в органах місцевого самоврядування територіальних громад

Актуальність дослідження пов'язана з тим, що процес децентралізації актуалізував питання створення в територіальних громадах виконавчих органів місцевого самоврядування з питань молоді. До початку процесу об'єднання територіальних громад склалася ситуація, коли молодіжні структури місцевих рад створювали в містах обласного значення та обласних центрах. Наявний до 2020 р. районний поділ передбачав, що реалізація державної молодіжної політики в інших територіальних громадах здійснювався завдяки діяльності відповідального за молодіжний напрям структурного підрозділу районної державної адміністрації.

Метою дослідження є визначення основних механізмів формування молодіжних структур в органах місцевого самоврядування територіальних громад на основі аналізу наявної законодавчої бази в Україні.

Методологічну основу дослідження склав аналіз правових документів законодавчої бази молодіжної політики в Україні з точки зору ефективності публічного управління у цій сфері.

Висновки. За результатами дослідження запропоновано ряд пропозицій щодо удосконалення механізми формування молодіжних структур в органах місцевого самоврядування територіальних громад, які пов'язані із необхідністю запровадити загальнодержавні механізми діяльності органів місцевого самоврядування зі створення структурних підрозділів з питань молоді та молодіжних рад з метою забезпечення їх сталого характеру, необхідного матеріально-технічного, фінансового та інформаційного забезпечення. Важливим елементом такого механізму має бути розповсюдження «кращих практик» діяльності спроможних підрозділів органів місцевого самоврядування з питань молодіжної політики.

Ключові слова: молодіжна політика, молодіжна рада, децентралізація, територіальна громада, місцеве самоврядування в Україні

Вступ.

Процес децентралізації актуалізував питання створення в територіальних громадах виконавчих органів місцевого

самоврядування з питань молоді. До початку процесу об'єднання територіальних громад склалася ситуація, коли молодіжні структури місцевих рад створювали в містах обласного

значення та обласних центрах (Бородін, 2008). Найявний до 2020 р. районний поділ передбачав, що реалізація державної молодіжної політики в інших територіальних громадах здійснювався завдяки діяльності відповідального за молодіжний напрям структурного підрозділу районної державної адміністрації.

Метою дослідження є визначення основних механізмів формування молодіжних структур в органах місцевого самоврядування територіальних громад на основі аналізу наявної законодавчої бази в Україні.

Питанням молодіжної політики та процесам децентралізації присвячено багато робіт українських та зарубіжних авторів, з яких можна виділити наступні.

Н. Кожушко (2015) розглядає сутність комплексного інноваційного механізму реалізації державної молодіжної політики, який ґрунтується на механізмах стандартизації, соціального партнерства, суспільного діалогу, суспільної комунікації, самоорганізації, адаптації, фінансової підтримки, рекрутингу, спадкоємності поколінь, прогнозування, інформатизації, соціального захисту, підтримки, врівноваження, урахування думки молоді, розвитку компетентності тощо.

І. Артеменко (2017) визначає типові моделі соціального партнерства та принципи соціального партнерства в сфері молодіжної політики: суб'єкт-суб'єктна і суб'єктно-розвиваюча моделі (в своїх соціально-позитивних варіантах), а також об'єктно-орієнтована або суб'єкт-об'єктна.

Т. Несват (2020) досліджуючи молодіжну політику у країнах ЄС зазначає, що молодіжна політика ЄС дуже динамічна проте з різним темпом розвитку у кожній країні. Основною функцією молодіжної політики в ЄС є мотивація та надання підтримки в прийнятті обґрунтованих життєвих рішень, що сприяють особистому та соціальному розвитку молоді і розвитку суспільства в цілому.

І. Малік (2021) зосередила увагу на виокремленні аксіометрії державної молодіжної політики України, а також актуалізація ціннісного підходу до проблем розвитку молоді на сучасному етапі. Проблема суспільних цінностей та особливостей їх формування – це питання, що не лежить на поверхні, не обговорюються у студіях новинних каналів, не викладаються у школах та ВНЗ.

Активно досліджується молодіжна політика в країнах колишнього СРСР. Авторка з Азербайджану Н. Пашаєва

(Pashayeva, 2017) відзначає, що молодь, як важлива категорія суспільства, має багато ролей в залежності від використовуваної перспективи.

Азербайджан стійко розвивається і змінюється, що впливає на позитивні зміни в суспільстві і на розвиток життя молоді. Таким чином, виникає багато нових можливостей, які забезпечують нинішній молоді представляти різні точки зору і майбутнє, недоступні попереднім поколінням. Авторка аналізує роль державної політики щодо молоді Азербайджану і методи її реалізації, а також внесок даної політики в міжнародне молодіжне співробітництво. Такий досвід може бути в нагоді і в Україні.

Значна увага у роботах українських науковців приділяється питанням розвитку місцевого самоврядування та молодіжної політики з урахуванням європейського досвіду в умовах децентралізації (Бородін, & Тарасенко, 2015; Бородін, & Хожило, 2014) та проблемам урахування принципу субсидіарності при реалізації реформи місцевого самоврядування (Квітка, 2015).

Методологічну основу дослідження склав аналіз правових документів законодавчої бази молодіжної політики в Україні з точки зору ефективності публічного управління у цій сфері.

Результати дослідження.

Закон України «Про основні засади молодіжної політики» (2021) визначив питання повноважень органів державної влади та органів місцевого самоврядування у формуванні та реалізації молодіжної політики одним з ключових. До переліку повноважень органів місцевого самоврядування у сфері молодіжної політики віднесено:

1) розробка та реалізація регіональних та місцевих програм у сфері молодіжної політики з урахуванням положень Національної молодіжної стратегії, регіональних та місцевих потреб і запитів молоді, здійснення оцінки ефективності їх реалізації;

2) включення питань підготовки та підвищення кваліфікації молодіжних працівників до регіональних та місцевих програм, інших програм у сфері молодіжної політики;

3) забезпечення формування, оптимізації та розвитку молодіжної інфраструктури;

4) сприяння створенню та діяльності молодіжних центрів, забезпечення діяльності молодіжних центрів комунальної форми власності, інших установ, що забезпечують соціальний захист, самореалізацію та розвиток потенціалу молоді;

5) надання всебічної підтримки установам та організаціям, що здійснюють підготовку

та підвищення кваліфікації молодіжних працівників, членів молодіжних та дитячих громадських об'єднань;

6) сприяння діяльності молодіжних та дитячих громадських об'єднань, інших суб'єктів молодіжної роботи, у тому числі шляхом їх залучення до реалізації місцевих та регіональних програм, надання грантів на конкурсних засадах, у порядку, визначеному законодавством;

7) сприяння створенню молодіжних рад, інших консультативно-дорадчих та робочих органів для забезпечення участі молоді у формуванні та реалізації молодіжної політики, вирішення інших питань, що стосуються молоді;

8) розробка місцевих фінансово-кредитних механізмів забезпечення економічної доступності житла для молодих сімей та молодих осіб;

9) можливість встановлювати премії, стипендії, інші заохочувальні відзнаки за особливі досягнення молоді в різних сферах (Про основні засади молодіжної політики).

Закон України «Про місцеве самоврядування» з врахуванням положень Закону України «Про основні засади молодіжної політики» (2019) визначив повноваження органів місцевого самоврядування у сфері молодіжної політики в одному кластері з освітою, охороною здоров'я, культурою, фізкультурою та спортом і відніс до власних (самоврядних) повноважень сільських, селищних, міських рад наступні:

- управління молодіжними центрами територіальних громад, молодіжними підлітковими закладами за місцем проживання, організацію їх матеріально-технічного та фінансового забезпечення;

- створення необхідних умов для виховання дітей та молоді, розвитку їхніх здібностей, сприяння діяльності молодіжних громадських об'єднань, молодіжних центрів;

- вирішення питань про надання молодіжним та дитячим громадським об'єднанням на пільгових умовах у користування приміщень під молодіжні центри, молодіжні простори, необхідних для реалізації завдань молодіжної політики;

- сприяння роботі різноманітних громадських та неприбуткових організацій, які діють у сфері молодіжної політики;

- сприяння розвитку молодіжних та дитячих громадських об'єднань, молодіжних центрів, молодіжних рад, молодіжної інфраструктури.

Одночасно, сучасне законодавство не передбачає делегованих повноважень органів місцевого самоврядування, які б

містили посилання на молодіжну політику.

Міністерство молоді та спорту України у співпраці з органами місцевого самоврядування, інститутами громадянського суспільства, експертами та молодіжними лідерами розробило «Модель реалізації молодіжної політики в умовах децентралізації», яку затвердило рішенням своєї колегії 21 грудня 2017 р. з метою її подальшого запровадження на місцевому рівні. Ядром зазначеної моделі було визначено структурний підрозділ сільської, селищної, міської ради, відповідальний за молодіжну політику разом з молодіжними працівниками (Модель реалізації молодіжної політики, 2017).

У методичних рекомендаціях для спеціалістів, які реалізують державну політику у молодіжній сфері, підготовлених Державним інститутом сімейної та молодіжної політики за участі представників Міністерства молоді та спорту, йшлося про те, що «має бути створено відділ по роботі з молоддю або введено посаду спеціаліста по роботі з молоддю у відповідному відділі, що займається гуманітарними питаннями» (Молодіжна політика в умовах децентралізації, 2019). Спроможним ОТГ пропонувалося створити окремі структурні підрозділи з питань молоді.

На думку авторів методичних рекомендацій, відділ/спеціаліст по роботі з молоддю виконавчого комітету сільської, селищної, міської ради має виконувати наступні завдання:

- розробляти пропозиції щодо розвитку молодіжної інфраструктури та підтримувати молодіжні ініціативи;

- лобіювати молодіжні інтереси в органах виконавчої влади ОТГ;

- надавати адміністративну підтримку діяльності молодіжних центрів та молодіжних працівників;

- налагоджувати взаємодію з державними та громадськими структурами та закладами, які працюють з молоддю, представниками бізнесу;

- оцінювати ефективність молодіжної роботи на рівні територіальної громади (відповідно до розроблених показників);

- звітувати перед виконавчим комітетом щодо ефективності молодіжної роботи.

У процесі об'єднання територіальних громад Асоціація міст України за підтримки USAID запропонувала в 2016 р. примірне (модельне) положення про відділ освіти, молоді та спорту сільської, селищної, міської об'єднаної територіальної громади. Таку ж саме формулу об'єднаного управління для органів місцевого самоврядування

об'єднаних територіальних громад запропонували представники Інституту громадянського суспільства.

Оскільки в обласних центрах та містах обласного значення вже був досвід існування відповідальних за молодіжну політику виконавчих органів, вони займалися реорганізацією. Прикладом може слугувати Дніпровська міська рада, яка із загального гуманітарного підрозділу виокремила окремий департамент молодіжної політики та національно-патріотичного виховання. У Львові в міській раді існує управління молодіжної політики. Найбільш поширеною комбінацією є об'єднання молодіжного та спортивного напрямів (управління молоді та спорту Хмельницької, Херсонської, Кременчуцької, Білоцерківської міських рад, відділи молоді та спорту Роменської та Кам'янської міських рад та інші). Але для створених в процесі об'єднання нових територіальних громад доводилося вирішувати питання як щодо започаткування молодіжних підрозділів, так й про визначення реальних можливостей стосовно ресурсів для утримання виконавчих органів в цілому. На практиці більшість місцевих рад створювали багатофункціональні (багатофункціональні) структурні підрозділи не тільки гуманітарного, а ще й соціально-гуманітарного спрямування. Перелік запропонованих підходів, які засновано на різноманітних комбінаціях, виглядає наступним чином:

- відділ освіти, культури, спорту та молодіжної політики (Великодолинська селищна рада Одеської області);
- відділ освіти, молоді та спорту, туризму, культури та релігій (Бишівська сільська рада Київської області);
- відділ освіти, охорони здоров'я, молоді і спорту, культури, туризму та соціального захисту населення (Студениківська сільська рада Київської області, Рубіжанська міська рада Луганської області);
- відділ культури, туризму, молоді, спорту, національностей та релігій (Миколаївська сільська рада Дніпропетровської області);
- відділ культури, молоді та спорту (Бородянська селищна рада Київської області, Тетіївська міська рада Київської області);
- відділ освіти, молоді, спорту, культури та релігій (Привільська сільська рада Луганської області);
- управління у справах сім'ї, молоді, фізичної культури і спорту (Калуська міська рада Івано-Франківської області);
- відділ у справах сім'ї, молоді та

спорту (Чорноморська міська рада Одеської області);

- відділ сім'ї та молоді (Броварська міська рада Київської області);
 - відділ сім'ї, молоді та соціального захисту (Великоплюсківська сільська рада Одеської області);
 - відділ освіти, культури, молоді та спорту, соціального захисту населення (Новомиколаївська сільська рада Херсонської області);
 - відділ освіти, соціального захисту, культури, сім'ї, молоді та спорту (Поромівська сільська рада Волинської області);
 - відділ освіти, сім'ї, молоді та спорту, культури і туризму та соціального захисту (Саранчуківська сільська рада Тернопільської області);
 - відділ освіти, культури, молоді, спорту та соціального захисту населення (Крупецька сільська рада Хмельницької області);
 - відділ соціального захисту населення, сім'ї, дітей та молоді (Березанська селищна рада Миколаївської області);
 - відділ соціального захисту, обслуговування населення, у справах дітей, сім'ї та молоді (Кам'яномостівська сільська рада Миколаївської області);
 - відділ освіти, молоді, спорту, культури, туризму та соціального захисту населення (Чкаловська сільська рада Запорізької області);
 - відділ освіти, культури та спорту, дітей, сім'ї та молоді, соціального захисту (Чорноморська сільська рада Миколаївської області).
- Одним з пріоритетів Національної молодіжної стратегії – 2030 р. (2021) є залучення молоді до участі у суспільному житті, підвищення її самостійності, конкурентоспроможності, формування у молоді громадянських компетентностей шляхом створення умов і можливостей для розвитку та посилення органів учнівського та студентського самоврядування, студентських та молодіжних консультативно-дорадчих органів при обласних, Київській, Севастопольській міських держадміністраціях, молодіжних рад як дієвих інструментів участі молоді у процесах ухвалення рішень на державному, регіональному та місцевому рівнях.

Закон України «Про основні засади молодіжної політики» (2021) передбачив наявність молодіжних рад як молодіжних консультативно-дорадчих органів, що можуть утворюватися при органах місцевого самоврядування «з метою залучення молоді

до формування та реалізації молодіжної політики на регіональному та місцевому рівнях». Питання затвердження положення про молодіжну раду та організаційно-методичне забезпечення її діяльності відноситься до завдань тієї сільської, селищної, міської ради, при якій утворено молодіжну раду. До числа функцій молодіжної ради віднесено:

1) сприяння реалізації права молоді на участь у формуванні та реалізації молодіжної політики;

2) внесення до органу, при якому її утворено, пропозицій щодо організації консультацій з молоддю;

3) надання пропозицій, висновків, рекомендацій щодо питань формування та реалізації молодіжної політики, обов'язкові до розгляду органом, при якому її утворено;

4) розробка спільно з молодіжними та дитячими громадськими об'єднаннями, іншими суб'єктами молодіжної роботи пропозицій щодо пріоритетів молодіжної політики на регіональному та місцевому рівнях;

5) здійснення моніторингу і оцінки ефективності реалізації молодіжної політики на регіональному та місцевому рівнях;

6) участь у розробленні проектів нормативно-правових актів, спрямованих на реалізацію молодіжної політики;

7) вивчення стану виконання законів України, інших нормативно-правових актів, що стосуються молоді, на регіональному та місцевому рівнях;

8) здійснення громадської експертизи фінансування заходів молодіжної політики;

9) виконання інших завдань, визначених положенням про молодіжну раду.

Молодіжна рада при органі місцевого самоврядування є важливим партнером в першу чергу для молодіжного підрозділу сільської, селищної, міської ради, хоча за законодавчим визначенням є партнером всього органу місцевого самоврядування (як депутатського корпусу, так й виконавчих органів). Практика реалізації молодіжної політики свідчить, що молодіжні ради разом з молодіжними структурними підрозділами органу місцевого самоврядування утворюють єдиний молодіжний кластер.

Створення та діяльність молодіжних рад здійснюється відповідно до постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Типових положень про консультативно-дорадчі органи» від 18.12.2018 р. № 1198. Типовим положенням визначено, що молодіжний консультативно-дорадчий орган регіонального рівня утворюється як молодіжна рада при

обласній, Київській, Севастопольській міській держадміністрації, обласній раді, а молодіжний консультативно-дорадчий орган місцевого рівня утворюється як молодіжна рада при сільській, селищній, міській, районній у місті (в разі її створення) раді.

Громадська організація «Молодіжна платформа» в рамках Програми сприяння громадській активності «Долучайся!», що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) та здійснюється Рада в Україні на вебпорталі youthcouncil.com.ua створила інтерактивну мапу молодіжних центрів, розробила покрокову інструкцію цих дорадчих органів, запровадила навчальний курс з основ менеджменту молодіжних рад місцевого рівня (в тому числі в онлайн форматі).

У вересні 2020 р. представники майже усіх областей України створили Українську асоціацію молодіжних рад, яка здобула статус юридичної особи та має на меті підвищення рівня молодіжної участі в ухваленні рішень.

За даними обласних державних адміністрацій восени 2021 р. у Чернігівській області діє 14, у Херсонській – 18, на Волині – 17 молодіжних, на Донеччині – 4, у Рівненській – 11, у Закарпатській – 7, у Вінницькій – 30 молодіжних консультативно-дорадчих органів (молодіжних рад) при органах місцевого самоврядування та міських головах. Оскільки законодавство не визначає створення молодіжних рад обов'язковим заданням органів місцевого самоврядування, можливість їх створення визначається органом місцевого самоврядування самостійно. При цьому процес характеризується поступовим збільшенням кількості молодіжних рад. За даними Міністерства молоді та спорту України станом на 1 листопада 2021 р. в Дніпропетровській області молодіжні ради створено в 35 з 86 територіальних громад, Луганській – 11 з 26 і Львівській 17 з 73.

Таким чином, протягом останнього десятиліття в результаті реформи місцевого самоврядування в усіх територіальних громадах постало питання створення виконавчих органів в з питань молодіжної політики (Бородін, 2008). Конкретні умови кожної сільської, селищної, міської ради спричинили появу різних видів підрозділів гуманітарного або соціально-гуманітарного спрямування. Оновлення підходів до створення та організації діяльності молодіжних рад в контексті розвитку молодіжної участі сприяло активізації громадського молодіжного сектора. Актуальним залишається завдання створення

молодіжних рад у кожній територіальній громаді з одночасним дотриманням основних вимог щодо їх створення, забезпечення волевиявлення молоді та їх залучення до процесів формування та реалізації молодіжної політики на місцевому рівні.

Висновки.

За результатами дослідження уявляється можливим запропонувати ряд пропозицій щодо удосконалення механізми формування молодіжних структур в органах місцевого самоврядування територіальних громад, а саме:

– запровадити загальнодержавні механізми діяльності органів місцевого самоврядування зі створення структурних підрозділів з питань молоді та молодіжних рад з метою забезпечення їх сталого характеру, необхідного матеріально-технічного, фінансового та інформаційного забезпечення;

– сприяти розповсюдженню «кращих практик» діяльності спроможних підрозділів органів місцевого самоврядування з питань молоді та молодіжних рад;

– створити систему професійної освіти публічних службовців, що працюють в молодіжній сфері на рівні територіальних громад, в тому числі в рамках програми «Молодіжний працівник»;

– активізувати застосування міжсекторальної взаємодії в багатофункціональних (багатофункціональних) гуманітарних та соціально-гуманітарних підрозділах органів місцевого самоврядування, одним з напрямків яких є реалізація молодіжної політики; створити відповідні методичні рекомендації для розповсюдження найкращого досвіду;

– забезпечити розроблення, апробацію, запровадження та поширення інноваційних інструментів підтримки молодіжних рад з боку органів місцевого самоврядування;

– удосконалити нормативно-праву базу діяльності структурних підрозділів органів місцевого самоврядування з питань молоді та молодіжних рад, а також організації міжсекторальної взаємодії різних органів місцевого самоврядування в процесі реалізації молодіжної політики.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ

- Артеменко, І. В. (2017). Взаємодія суб'єктів формування і реалізації молодіжної політики в Україні: вибір моделі. *Аспекти публічного управління*, 5(1-2), 19-25. <https://doi.org/10.15421/1520173>
- Бородін С. І. (2008). *Державна молодіжна політика в Україні: процес формування та розвитку (1991 – 2004 рр.)* : моногр. Дніпропетровськ : Пороги.
- Бородін, С. І., & Тарасенко Т. М. (2015). Розвиток системи місцевого самоврядування в Україні. *Аспекти публічного управління*, 3(4), 55-61. <https://doi.org/10.15421/151533>
- Бородін, С. І., & Хожило, І. І. (2014). Європейські структури та програми з питань молоді. *Аспекти публічного управління*, 2(9-10), 36-41. <https://doi.org/10.15421/151465>
- Квітка, С. А. (2015). Принцип субсидиарності та процеси децентралізації в Україні. *Аспекти публічного управління*, 3(4), 28-35. <https://doi.org/10.15421/151530>
- Кожушко, М. І. (2015). Комплексний механізм реалізації державної молодіжної політики: інноваційний та модернізаційний потенціал. *Аспекти публічного управління*, 3(3), 43-50. <https://doi.org/10.15421/151518>
- Малик, І. (2021). Аксіометричні акценти сучасної державної молодіжної політики в Україні. *Науково-теоретичний альманах Грані*, 24(3), 25-32. <https://doi.org/10.15421/172122>
- Модель реалізації молодіжної політики в умовах децентралізації. (2017). Сайт Децентралізація дає можливості. URL: <https://decentralization.gov.ua/youth/molod-v-oth>
- Молодіжна політика в умовах децентралізації. Методичні рекомендації для спеціалістів, які реалізують державну політику в молодіжній сфері / за ред. І.В. Пешої. 2-е вид. Київ: ДУ «Державний інститут сімейної та молодіжної політики», 2019. 40 с. С. 14. URL <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/542/1.pdf>
- Національна молодіжна стратегія до 2030 року: затверджена указом Президента України від 12.03.2021 № 94/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/94/2021#Text>
- Несват, Т. (2020). Взаємодія органів публічної влади та молодіжних громадських об'єднань щодо підготовки стратегічних документів у сфері молодіжної політики в країнах ЄС. *Аспекти публічного управління*, 8(5), 30-39. <https://doi.org/10.15421/152091>
- Організація роботи всіх органів місцевого самоврядування. Примірні положення структурних підрозділів: практичний посібник з питань організації роботи органів місцевого самоврядування об'єднаних територіальних громад. (2016). Вид. 2-е. Київ, 2016. С. 13 – 19. URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/61/mod3web.pdf>
- Про основні засади молодіжної політики: закон України від 27.04.2021 № 1414-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1414-20#Text>
- Implementing CSYP in Ukraine – Experience and challenges / Yevgeniy Borodin // *Needles in haystacks. Finding a way forward for cross-sectoral youth policy* : Youth Knowledge book № 21. – P. 177 – 194. – Council of Europe, 2017. – Access mode : <http://pjp-eu.coe.int/documents/1017981/1667851/Needles-In-Haystacks-WEB.pdf/b63de6f1-9dd6-66e6-9493-d1ed7aed6ec3>.
- Pashayeva, N. (2017). The youth policy of Azerbaijan and its contribution to international cooperation of youth. *Scientific and Theoretical Almanac Grani*, 20(10), 91-97. <https://doi.org/10.15421/1717137>

REFERENCES

- Artemenko, I. V. (2017). Interaction of subjects of formation and realization of youth policy in Ukraine: choice of model. *Public Administration Aspects*, 5 (1-2), 19-25. <https://doi.org/10.15421/1520173>
- Borodin Y. I. (2008). State youth policy in Ukraine: the process of formation and development (1991 - 2004): monograph. Dnepropetrovsk: Porogy.
- Borodin, Y. I., & Tarasenko, T. M. (2015). Development of the system of local self-government in Ukraine. *Public Administration Aspects*, 3 (4), 55-61. <https://doi.org/10.15421/151533>
- Borodin, Y. I., & Khozhilo, I. I. (2014). European structures and programs on youth issues. *Public Administration Aspects*, 2 (9-10), 36-41. <https://doi.org/10.15421/151465>
- Borodin, Y. (2017) Implementing CSYP in Ukraine – Experience and challenges. Needles in haystacks. Finding a way forward for cross-sectoral youth policy. Youth Knowledge book. 21, 177–194. Council of Europe. Retrieved from <http://pjp-eu.coe.int/documents/1017981/1667851/Needles-In-Haystacks-WEB.pdf/b63de6f1-9dd6-66e6-9493-d1ed7aed6ec3>.
- Kvitka, S. A. (2015). Subsidiarity principle and decentralization processes in Ukraine. *Public Administration Aspects*, 3 (4), 28-35. <https://doi.org/10.15421/151530>
- Kozhushko, MI (2015). Comprehensive mechanism for implementing state youth policy: innovation and modernization potential. *Public Administration Aspects*, 3 (3), 43-50. <https://doi.org/10.15421/151518>
- Malik, I. (2021). Axiometric accents of modern state youth policy in Ukraine. *Grani*, 24 (3), 25-32. <https://doi.org/10.15421/172122>
- Model of youth policy implementation in the conditions of decentralization. (2017). The Decentralization website provides opportunities. URL: <https://decentralization.gov.ua/youth/molod-v-oth>
- Youth policy in the context of decentralization. Methodical recommendations for specialists who implement state policy in the youth sphere / ed. I.V. On foot. 2nd type. Kyiv: State Institution "State Institute of Family and Youth Policy", 2019. 40 p. P. 14. URL <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/542/1.pdf>
- National Youth Strategy until 2030 (2021): approved by the Decree of the President of Ukraine of 12.03.2021 № 94/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/94/2021#Text>
- Nesvat, T. (2020). Interaction of public authorities and youth public associations in the preparation of strategic documents in the field of youth policy in the EU. *Public Administration Aspects*, 8 (5), 30-39. <https://doi.org/10.15421/152091>
- Organization of work of all local governments. Exemplary provisions of structural subdivisions: a practical guide on the organization of the work of local self-government bodies of united territorial communities. (2016). Kyiv, 2016. P. 13 - 19. URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/61/mod3web.pdf>
- On the basic principles of youth policy: the law of Ukraine of 27.04.2021 № 1414-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1414-20#Text>
- Pashayeva, N. (2017). The youth policy of Azerbaijan and its contribution to international cooperation of youth. *Grani*, 20 (10), 91-97. <https://doi.org/10.15421/1717137>

Borodin Yevgeniy

Dr.Sc., Full Prof., <https://orcid.org/0000-0002-7331-5981>, e.i.borodin@vidr.dp.ua

Ostrikova Anna

Ph.D. Student, <https://orcid.org/0000-0001-9030-737X>, anna.ostrikova@undp.org

Стаття надійшла / Article arrived: 20.10.2021

Схвалено до друку / Accepted: 28.12.2021